

Fotó: Le Gruyère AOP European Curling Championships 2021 © WCF / Steve Seixeiro

BARABÁS JÚLIA

SÖPRÉS A JÉGEN: CURLING

Viccesnek tűnik, de komoly fizikai és szellemi igénybevétellel járó, közösségépítő, téli mozgásforma, amelyet életünk végéig űzhetünk.

A curling egy régi, jeges sportág, amelyet, mivel stratégiai gondolkodást igényel, a jég sakkjának is nevezik. A téli olimpia programjában 1998 óta szereplő játék csapatait eredetileg négy nő, illetve férfi alkotta csapat játssza, de már az előző ötkarikás játékokon is szerepelt a vegyes páros szakág, amelyben két, egy-egy nőtől és férfiből álló csapat küzd meg egymással. „Ez az újítás a nézők szempontjából is öröndetes, mert rövidebb, érthetőbb és látványosabb lett a játék. Magyar szemszögből pedig azért tűnt kedvezőnek, mert az év végéig élt a remény az olimpiai részvételre. A világbajnokságokon ugyanis több páros is jól szerepelt, decemberben aztán a Hollandiában rendezett kvalifikációs tornán a Palanca-Kiss párost végül a koreaiak megállították, így újabb négy évet kell várunk egy történelmi sikerre” – mondta lapunknak Fóti Balázs játékos és szövetségi alelnök.

A Skóciából származó játék ósében vadászok – nem túl állapotbarát módon – a jégen totyogó madarakat dobálták. Hivatalosan sportággá 1838-ban vált, amikor Edinburgh-ban klubot alapítottak. Eleinte

ágakkal söpörték az eldobott kő előtt a jéget, aztán az ötvenes évekig igazi seprút használtak, ma már professzionális eszközökkel végzik a kő csúsztatási irányát és sebességét befolyásoló takarítást.

Hazai curling

Magyarországra viszonylag későn ért el, a szövetséget 1989-ben alapították, magyar bajnokságokat 2003 óta tartanak. A Magyar Curling Szövetségnek jelenleg 18 tagegyesülete van, több mint 200 igazolt versenyző curling-ezik. Az első, hivatalosan bejegyzett curling csapat a Székesfehérvári volt, a Ferencvárosi Torna Club curling szakosztálya, amelynek Fóti Balázs is tagja, 2008-ban alakult, és már abban az évben Magyar Kupát nyert. A magyar curling sport eddigi legnagyobb sikerét Palanca Dorottyia és Kiss Zsolt érték el, akik 2013-ban és 2015-ben is vegyes páros világbajnokok lettek.

„Amatőr szintű, szórakoztató játékot már egyórás elméleti oktatás után lehet játszani. Régi curling országokban vannak olyan helyek, ahol a bowlingozáshoz hasonlóan akár esti, hétfői szórakozásként is lehet játszani. Itthon ez picit kötöttebb, mert csak egy curling-pályánk van, de a versenyzők is ott edzenek, ezért jobban kell rá vigyázni” – jegyezte meg Fóti Balázs.

Az általában fedett curlingpálya jegére desztillált vizet fecskendezve apró buborékokat fújnak, amelyek megakadályozzák a kő tapadását, és nehezebbé teszik az irányítását. Korcsolyatudásra nincs szükség, sőt „rendes” cipőben játszható, amelyet úgynevezett csúszótalppal tesznek alkalmassá a curlingre. A rendszeresen játszó és a versenyzők speciális cipőben lépnek a jégre, és egy gumitalppal stabilizálják magukat. A seprút kívül szükséges felszerelés egy stopper is, hogy segítsen megbecsülni a kő kicsúszásának sebességét. „Ha a mért idő alapján – vélhetően – rövidebb távot tesz meg, mint kellene, söpréssel lehet elvinni a kívánt pontra a követ” – magyarázta a szakember.

Fotó: Magyar Curling Szövetség
Kétszeres vegyes páros világbajnokok: Palanca Dorottyia és Kiss Zsolt

A játékhoz szükséges köveket a jégpályán kapják meg a játékosok. Az egy szettben lévő nyolc, darabonként húszkilós példány ugyanabból, az általában számozott gránittömbből készül, így, ha megsérülnek, könnyen lehet pótolni. Az egyes kövek futófelülete ugyanakkora, az alakjuk, ezáltal bizonyos tulajdonságaik minimálisan eltérhetnek: van, amelyik jobban fordul vagy csúszik, de ezt még a haladó szinten játszó sem biztos, hogy érzékelik. „A nagyobb versenyek előtt hagynak egy kis időt, hogy a csapatok teszteljék a köveiket” – árulta el Fóti Balázs.

Hol a pont?

A csapatok mérkőzésén a négy-négy játékos – felváltva – kétszer dob, a csapatkapitány a háznak nevezett célban állva mutatja, és kiabálja, hogyan és hova kéri a követ; például helyezett legyen, vagy üssön ki egyet az ellenfél kövei közül, vagy koccantson egy másikat. A másik két játékos söpör, majd forognak: a dobó áll be söpörni. Amikor a csapat-

kapitány dob, a helyettese áll a házban, és a söprést sem „üssza meg”: amikor a háznál koccannak a kövek, a skipnek nevezett főnök tisztogat. A vegyes párosban hat kövel játszanak, amelyből egyet előre megállított helyre feltesznek, az egyik játékos az első és az utolsó dobást végzi, a másik pedig a középső hármat. A csapat dönti el, hogy a játékosok egymásnak söpörnek vagy a dobó felpattan, és magának tisztít. A két felhelyezett kő miatt hamar bonyolult játék alakul ki, a négyfős csapatok versenyénél sokszor csak ütögetés van. Fóti Balázs magyarázata szerint a csapatkapitány által diktált céltól függ, hogy a kövek ütközése „jó” vagy nem. Ha a kő, a játék nevét adó ívének köszönhetően egy másik mögé, takarásba tud kerülni, nehéz kiütni. Ha azonban a megkerülés és elbújás helyett csak elütni sikerül, az baj. A különböző taktikákkal dobásonként lehet bonyolítani vagy egyszerűsíteni a játékot. Egy mérkőzés tíz olyan menetből, endből áll, amelyben mindkét csapat ledobja a nyolc-nyolc követ. Pont írásához az end végén azt kell megnézni, hogy a ház közepéhez melyik csapat hány köve van közelebb. „Éxtrem esetben lehetne nyolc is, de ez ritka, már a három is nagy dolog, a csapatok nem engedik, hogy túl sok pontot írjon az ellenfél” – avat be a szakember.

Testet, szellemet

„A kedvtelésből játszott curling nincs kóhoz kötve, a gyerekek a nagyszüleikkel is tudják játszani, sokszor van is, hogy családok alkotnak csapatot, és indulnak versenyeken” – mondja Fóti Balázs. A söprés komoly fizikai terhelés, akkor van értelme, ha rendszeren rányomjuk a jégre. Ekkor finoman megolvasszja, filmréteget képez a felü-

letén, így jobban tud csúszni a kő. A curling fejleszti az egyensúlyérzéklet, az állóképességet és az ügyességet. Szellemi kihívás is: gondolkodni kell, ráadásul előre, hasznos, ha sikerül kitalálni, mi lehet az ellenfél következő lépése, és mit fogunk reagálni. Fejleszti a csapatmunkára való képességet, sőt komoly közösségteremtő ereje is van, baráti a hangulat az amatőr versenyen, világszerte az a szokás, hogy a győztes csapat meghívja a vesztes egy italtra. Magyarországon a nyári szünet előtti utolsó versenyen bográcsosban is összemérik a tudásukat a résztvevők. A curlingnek egyetlen hátránya – noha van, aki kifejezetten szereti –, hogy a jégen hideg van; vegyes párosban másfél-két óra egy mérkőzés, a csapatversenyeknél pedig két-három óráig is bírni kell.

Fotó: Borók Zsuzsa

Magyar pálya

Az ország egyetlen pályáján, a **Kamaraerdei Curling Clubban** rendszeresen tartanak nyílt edzéseket. A négyórás foglalkozásokon az elméleti és gyakorlati képzés után már játszhatnak is a résztvevők.

TÁNCOS ÜNNEP A CSILIBEN

A Pesterzsébeti Művészeti Stúdió Alapítvány a Tehetséges Táncosokért (PMS) 20 éve foglalkozik tehetséges gyermekek segítségével, és szervezi az AMITA Dance

Fotó: rendezvényfotozas.hu

Jam országos táncversenyt. A versenyre az ország minden pontjáról, és a határon túlról is érkeznek táncosok, akik – a járványhelyzetre való tekintettel – a nap folyamán több részletben, elosztva lépnek a színpadra. A versenyt január 29-én rendezik meg a CSILI Művelődési Központban, reggeltől estig váltják egymást a táncosok a színpadon. A mintegy harminc táncstílus versenyzőit neves zsűri bírálja: Molnár Andrea – Dancing with the Stars zsűrije; Túri Lajos – Voice, Rising Star, Nagy Duett és számos színházi produkció koreográfusa és Réz Adrien (Nemzetközi Hip-hop International (HHI).

Az eseményen az aktuális járványügyi szabályok betartása mellett lehet részt venni.

Fotó: rendezvényfotozas.hu